

חֲדָשׁ בְּטֹבַע - חֲרָף - מְלָה

קֶר

בְּחֲרָף קֶר.

אֶפְשָׁרִיזוֹת לְהִמְחָשֶׂה:

לִתֵּת לְתַלְמִידִים לְהִרְגִישׁ מְשֶׁהוּ חֵם וּמְשֶׁהוּ קֶר.
לְעֲצֹם עֵינַיִם וּלְהַגִּיד אִם הַחֶפֶץ שֶׁמְחַזְקִים חֵם אוֹ קֶר.
לְצֹאת הַחוּצָה לְהִרְגִישׁ אִם קֶר בְּחוּץ אוֹ חֵם.
לְהַכִּין כְּרִטִיסִיּוֹת "קֶר" וְ"חֵם". לְלַמֵּד לְקַרָּא אֶת הַמְּלִים.
לְהַכִּין לוּחַ קֶר בּוֹ מְסַמְּנִים בְּכָל יוֹם אִם חֵם אוֹ קֶר.

בְּקִיץ חֵם.

בְּחֲרָף קֶר.

חֲדָשׁ בְּטַבַּע - חֲרָף - מְלָה

רוּחַ

בְּחֲרָף יֵשׁ רוּחַ.

אֲפֹשְׁרֵיזוֹת לְהִמְחָשָׁה:

לְבַקֵּשׁ מִכָּל תַּלְמִיד לָשִׁים יָד לְפָנָי הַפֶּה וְלִנְשֹׁף עָלָיָהּ. "זֶה רוּחַ".
לְבַקֵּשׁ מִכָּל אֶחָד לְקַחַת שְׂקִית וְלִנְשֹׁף עָלָיָהּ: "הַרוּחַ מְעִיפָה אֶת
הַשְּׂקִית".

לְצַאת הַחוּצָה וְלְבַדֵּק אִם יֵשׁ רוּחַ. לְהִחַזֵּיק סֵרֵט וְלְבַדֵּק אִם הַרוּחַ
מְעִיפָה אֶת הַסֵּרֵט. לְהַכִּין סוּגִים שׁוֹנִים שֶׁל שְׂבָשְׁבוֹת.

לְהַרְגִישׁ עִם הַרוּחַ חֲמָה אוֹ קָרָה.

לְהַכִּין כְּרֵטִיס עִם הַמְלָה רוּחַ. לְצַרֵּף לְעֶרְפַת הַכְּרֵטִיסִים.

לְסַמֵּן עַל לוּחַ הַקִּיר בְּכָל יוֹם אִם נוֹשְׁבַת רוּחַ וְאִם הִיא חֲזָקָה אוֹ חֲלָשָׁה.

בְּחֲרָף יֵשׁ רוּחַ קָרָה.

בְּקִיץ יֵשׁ רוּחַ חֲמָה.

חֲדָשׁ בַּטֶּבַע - חֲרָף - מְלָה

עֵנָן בַּשָּׁמַיִם

בַּחֲרָף יֵשׁ עֵנָן בַּשָּׁמַיִם.

אֶפְשָׁרִיזוֹת לַהֲמַחֲשָׂה:

כָּל תַּלְמִיד מְכַנִּיס אֶצְבַּע לְכוֹס עִם מַיִם. מוֹצִיא אֶת הָאֶצְבַּע וּמְסַתְּפֵל עַל טַפַּת מַיִם. "זֹאת טַפַּת מַיִם. בַּשָּׁמַיִם יֵשׁ הַרְבֵּה טַפּוֹת שֶׁל מַיִם. הַטַּפּוֹת נִמְצָאוֹת בְּיַחַד בְּעֵנָנִים. לְפַעֲמִים הַמּוֹן הַמּוֹן טַפּוֹת נִמְצָאוֹת בְּעֵנָן. הוּא עֵנָן גְּדוֹל מְאֹד."

לוֹקְחִים פַּסַּת צֶמֶר גָּפֶן וְנוֹשְׁפִים עָלֶיהָ. "לְפַעֲמִים הַעֲנָנִים נִרְאִים כְּמוֹ חֲתִיכָה גְּדוֹלָה שֶׁל צֶמֶר גָּפֶן. הַרוּחַ נוֹשֶׁבֶת עַל הַעֲנָנִים וּמַעִיפָה אוֹתָם." יוֹצֵאִים הַחוּצָה וּמְחַפְּשִׁים עֲנָנִים בַּשָּׁמַיִם. בְּאִיזָה צוּרָה הֵם? בְּאִיזָה צֶבַע הֵם? מְסַתְּפִלִים אִם הַרוּחַ מַעִיפָה אֶת הַעֲנָנִים.

כוֹתְבִים אֶת הַמְּלִים עֵנָן וּשְׁמַיִם עַל כָּרְטִיסִים. מוֹסִיפִים לְעַרְפֹּת הַכָּרְטִיסִים.

מְסַמְּנִים עַל לוח הַקִּיר בְּכָל יוֹם הָאֵם יֵשׁ עֲנָנִים.

בַּחֲרָף יֵשׁ עֲנָנִים בַּשָּׁמַיִם.

בְּקִיץ אֵין עֲנָנִים בַּשָּׁמַיִם.

חדש בטבע - חרף - מלה

גשם

בחרף יורד גשם.

אפשריות המחשה:

לוקחים כוס מים. טובלים את האצבע במים, מרימים גבוה ונותנים לטפות לנשר. "בגשם- טפות מים יורדות מהשמים. טפות המים יורדות מהעננים. לפעמים יורדות מעט טפות- [לתופף לאט וחלש על השלחן] לפעמים יורדות יותר טפות [התיפוף מתחזק] לפעמים יורדות המון טפות [תיפוף חזק מאד] בחוץ רטב. צריך ללבש מעיל. אפשר לפתח מטריה. אחר כך הגשם נחלש [תיפוף נחלש] ומפסיק. יוצאים החוצה לראות אם היום יורד גשם [אולי עכשו אין גשם אבל יש הרבה עננים. אולי עוד מעט יורד גשם?]

מכינים כרטיס עם המלה גשם. מוסיפים לערפת הכרטיסים. מסמנים על לוח הקיר מתי יורד גשם.

בחרף יורד גשם.

בקיץ לא יורד גשם.

חֲדָשׁ בְּטַבַּע - חֲרָף - מְלָה

בֶּץ

בַּחֲרָף יֵשׁ בֶּץ.

אֶפְשָׁרִיזוֹת הַמְחַשָּׁה:

כָּל תַּלְמִיד מִקְּבֵל 2 כּוֹסוֹת. בְּאַחַת יֵשׁ אֲדָמָה וּבַשְּׁנִיָּה יֵשׁ מִיָּם. טוֹבְלִים אֶצְבַּע בְּכוֹס הַמַּיִם וּמְטַפְּטְפִים עַל כּוֹס הָאֲדָמָה "גֶּשֶׁם, גֶּשֶׁם". הָאֲדָמָה נִרְטָבֶת. מָה קָרָה לְאֲדָמָה?"

נוֹגְעִים וּמְרַגְּשִׁים - "בֶּץ". "כִּשְׁאֲדָמָה נִרְטָבֶת בְּגֶשֶׁם יֵשׁ בֶּץ".

אֶפְשָׁר לְנַסּוֹת לְלוֹשׁ אֶת הַבֶּץ וְלַעֲשׂוֹת מִמֶּנּוּ צוּרוֹת.

יִוצְאִים הַחוּצָה וְשׂוֹאֲלִים: "הַיּוֹם יֵשׁ בֶּץ? אֵיפֹה תִּחְפְּשׁוּ בֶּץ?"

[עַד עֲכָשׂוּ הַסֵּתַכְלָנוּ לְכוּוֵן הַשָּׁמַיִם, צְרִיךְ לְכוּן אוֹתָם לְחַפֵּשׂ בֶּץ לְמַטָּה..]

"לְמָה יֵשׁ הַיּוֹם בֶּץ? הַשָּׁבוּעַ יָרַד גֶּשֶׁם?" "לְמָה אֵין בֶּץ הַיּוֹם? הַשָּׁבוּעַ לֹא יָרַד גֶּשֶׁם?"

מָה אֲנַחְנוּ עוֹשִׂים כְּשֵׁיִשׁ בֶּץ? אֵיךְ אֲנַחְנוּ דוֹאֲגִים לֹא לְלַכְלֵךְ אֶת הַכֶּתֶה?

לְהוֹסִיף לְכַרְטִיסִיּוֹת אֶת הַמְלָה בֶּץ. לְהַכִּין שְׁלֵט "בֶּץ, נָא לֹא לְלַכְלֵךְ אֶת הַכֶּתֶה". לְנַיִלֵן אֶת הַשְּׁלֵט. לְבַדֵּק בְּבִקְרָה - אִם יֵשׁ בֶּץ לְתִלּוֹת אֶת הַשְּׁלֵט בְּכַנִּיסָה לְכֶתֶה.

בַּחֲרָף יֵשׁ בֶּץ.

בִּיקוּץ אֵין בֶּץ.

חֶדֶשׁ בְּטַבְעֵ- חֶרֶף- מְלָה

שְׁלוּלִית בְּחֶרֶף יֵשׁ שְׁלוּלִית.

אֶפְשָׁרִיזוֹת הַמַּחֲשָׁה:

לְכָל תַּלְמִיד יֵשׁ צְלַחַת חֵד פְּעֻמִּית מְכֻסָּה בְּמַעַט אֲדָמָה וְכוֹס מַיִם.
מְטַפְּטָפִים מְהַכּוֹס עַל הָאֲדָמָה. מְטַפְּטָפִים עַד שֵׁישׁ "שְׁלוּלִית". "יָרֵד
הַרְבֵּה גֶשֶׁם, כָּל הָאֲדָמָה הַתְּמַלְאָה בְּמַיִם. עַל הָאֲדָמָה יֵשׁ שְׁלוּלִית."
יוֹצְאִים הַחוּצָה לְחַפֵּשׁ שְׁלוּלִית. מְטַפְּטָפִים מְכּוֹס הַמַּיִם שְׁלָנוּ טְפוֹת מַיִם
עַל הַשְׁלוּלִית וְרוֹאִים אֶת הָאֲדָוֹת. אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיט סִירוֹת נֶר עַל
הַשְׁלוּלִית.

כּוֹתְבִים אֶת הַמְּלָה שְׁלוּלִית וּמוֹסִיפִים לְעֶרְכַּת הַכְּרִטִיסִים.

בְּחֶרֶף יֵשׁ שְׁלוּלִית. בְּקִיץ אֵין שְׁלוּלִית.

חדש בטבע - חרף - מלה

רעם

בחַרְף יש רעם.

אפשרות המחשה:

אפשר לשחק במשחק של קולות: "חרף, השמים מכסים בעננים. פתאום אנחנו שומעים רעש חזק. קוראים לזה "רעם". עכשו נעשה ביחד רעש של רעם. עכשו נשמיע רעש של רוח, עכשו נתופף תיפוף של גשם, עכשו רעש של רעם, רעם, גשם, גשם, רוח."

כותבים את המלה רעם ומוסיפים לערכת הפרטיסים.

כותבים את הברכה על רעם. תולים אותה על הקיר. מתאמנים להגיד את הברכה כששומעים רעם.

בחַרְף יש רעם.

בִּקְיָץ אין רעם.

חֲדָשׁ בְּטֹבָע - חֲרָף - מְלָה

בְּרָק

בַּחֲרָף יֵשׁ בְּרָק.

אֶפְשָׁרִיּוֹת הַמַּחֲשָׁה:

מֵרְאִים תְּמוּנָה שֶׁל בְּרָק. שׁוֹאֲלִים אֶת הַתְּלִמִּידִים אִם הֵם רְאוּ בְּרָק.
לּוֹמְדִים לְהַגִּיד אֶת הַבְּרָכָה עַל הַבְּרָק. כּוֹתְבִים אֶת הַבְּרָכָה וְתוֹלִים
אוֹתָהּ עַל הַקִּיר.

מוֹסִיפִים אֶת הַמְּלָה בְּרָק לְעֶרְכַּת הַפְּרָטִיסִים.

בַּחֲרָף יֵשׁ בְּרָק.

בִּקְיָץ אֵין בְּרָק.

חֶדֶשׁ בְּטֹב־עַ - חֶרֶף - מְלָה

בְּרַד

בְּחֶרֶף יֵשׁ בְּרַד.

אֲפֹשְׁרֵיזוֹת הַמַּחֲשָׁה:

יוֹם לִפְנֵי הַשְּׁעוֹר לּוֹקְחִים מִשְׁטַח פְּלַסְטִלִינָה וְעוֹשִׂים בּוֹ חֲרִים קִטְנִים.
מְמַלְאִים אֶת הַחֲרִים בְּמִים. מְקַפְּאִים. אַחַר כֵּן מוֹצִיאִים אֶת הַמִּים
הַקְּפוּאִים. מְחַזְּקִים בִּיד, מְרַגְּשִׁים.

אוֹמְרִים: "פַּעַם זֶה הָיָה מִים. עַכְשָׁו זֶה קָרַח. זֶה קָשָׁה. זֶה קָר. לַפְּעָמִים
טְפוֹת הַמִּים הוֹפְכוֹת לְקָרַח. הֵן נוֹפְלוֹת מֵהַשָּׁמַיִם. קוֹרְאִים לְזֶה "בְּרַד".

מְטַפְּטְפִים טְפוֹת מִים וְאוֹמְרִים "גֶּשֶׁם".

זוֹרְקִים כְּדוּרֵי קָרַח וְאוֹמְרִים "בְּרַד".

"לַפְּעָמִים בְּחֶרֶף יוֹרֵד בְּרַד".

כוֹתְבִים אֶת הַמְּלָה בְּרַד וּמְצַרְפִּים לְעֵרְכַת הַכְּרִטִיסִים.

מְצִינִים עַל לוּחַ הַקִּיר יְמִים בְּהֵם יוֹרֵד בְּרַד.

בְּחֶרֶף יֵשׁ בְּרַד.

בְּקִיץ אֵין בְּרַד.

